

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

10.09.2025 nr 14.1-2/6569

Terviseamet
info@terviseamet.ee

Patsiendiohutusjuhtumite käsitlemine erinevate tervishoiuteenuse osutajate lõikes

01.11.2024 jõustunud õigusaktidega juurutati Eestis esmakordselt seadusandlikul tasandil patsiendiohutuse süsteem, mis hõlmab tegevusi, mis on seotud patsiendiohutusjuhtumite dokumenteerimise, patsiendiohutuse andmekogu pidajale teabe edastamise ning dokumenteeritud ja edastatud teabe alusel patsiendiohutusjuhtumite analüüsi, ennetamise ning juhtumitest õppimisega.

Patsiendiohutusjuhtumite menetlemise praktika raames ilmnevad ka esimesed kitsaskohad, millest peame vajalikuks ministeeriumi ja Terviseametit teavitada võimaldamaks perspektiivis süsteemi veelgi parendada.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 3² lg 4 kohaselt on tervishoiutöötaja kohustatud dokumenteerima tervishoiuteenuse osutamisega kaasnenud patsiendiohutusjuhtumid, mis oleks võinud põhjustada või põhjustasid patsiendile välditavat tervisekahju. Dokumenteeritud patsiendiohutusjuhtumitele ja nende analüüsimisega seotud dokumentatsioonile on lubatud juurdepääs üksnes tervishoiuteenuse osutajale ning uurimist teostavale organile kriminaalmenetluses tõe väljaselgitamise huvides.

Terviseministri määruse nr 44 28.10.2024 kuupäevast „Patsiendiohutusjuhtumite asutusesisene dokumenteerimine ja andmete esitamine patsiendiohutuse andmekogusse“ § 2 lg 2 kohaselt dokumenteerib patsiendiohutusjuhtumi sellega seotud või selle avastanud töötaja või tervishoiuteenuse osutaja volitatud kvaliteedi ja ohutuse eest vastutav isik, lähtudes tervishoiuteenuse osutaja asutusesisestest patsiendiohutusjuhtumite dokumenteerimise korrast.

Eelnevast nähtub – ning taolisi olukordi eksisteerib küllaga ka praktikas – et töötajal tuleb registreerida patsiendiohutusjuhtum, mis on aset leidnud teise tervishoiuteenuse osutaja juures.

Iga tervishoiuteenuse osutaja on oma tegevuses iseseisev st osutab tervishoiuteenust tema ja patsiendi vahel sõlmitud lepingu alusel ning tagab ja parendab oma ravikvaliteeti. Iga tervishoiuteenuse osutaja töötleb patsiendi isikuandmeid tema ja patsiendi vahel sõlmitud tervishoiuteenuse osutamise lepingu täitmiseks. Sellest tulenevalt saab tervishoiuteenuse osutaja küll juhtumi registreerida, kuid kehtiva õigusraamistiku juures puudub tal õiguslik alus juhtumist isikustatud kujul teavitada teist juhtumiga seotud tervishoiuteenuse osutajat, et nimetatut saaks läbi viia põhjaliku menetluse ning teha vajalikud kokkuvõtted ja järeldused. Juhtumi avastanud ja registreerinud tervishoiuteenuse osutajal puudub aga vajalik informatsioon ise juhtumi menetlemiseks.

Kuivõrd Terviseameti peetavasse andmekogusse esitatakse patsiendiohutusjuhtumi andmed anonüümselt, ei võimalda ka see infovahetus tervishoiuteenuse osutajal, kes on konkreetse juhtumiga seotud, saada piisavat infot juhtumi äratundmiseks ja menetlemiseks.

Ainus käesoleval hetkel õiguslikult korrektne viis on taolisi juhtumeid menetleda patsiendi nõusoleku alusel, missugust protsessi ei saa siiski efektiivseks ja patsiendisõbralikuks pidada, kuivõrd esiteks ei pruugi patsient alati vastavat nõusolekut anda, mistõttu juhtumit ikkagi menetleda ei saa. Ka võib patsient olla seisundis, milles ta pole nõusoleku andmiseks võimeline (nt oma haigusseisundi tõttu). Samuti tuleb arvestada, et ka juhul, kui patsient soostub andmete edastamisega teisele tervishoiuteenuse osutajale, võib taoline olukord põhjendamatult (menetluse käigus ei pruugi patsiendiohutusjuhtumi reaalne toimumine kinnitust saada) vähendada patsiendi usaldust tervishoiuteenuse osutaja vastu ning kaasneva stressiolukorra tõttu halvendada patsiendi tervenemisprotsessi.

Teeme ettepaneku õigusakte täiendada andes õigusliku aluse teavitada teist tervishoiuteenuse osutajat tema juures toimunud patsiendiohutusjuhtumi kahtlusest ning samuti saada tagasisidet juhtumi menetlemise tulemuste kohta. Ilma vastava võimaluseta ei saa patsiendiohutuse süsteemi efektiivseks ning oma eesmärgi täitvaks pidada.

Palume samuti võimalusel juhtnööre, kuidas taoliste juhtumite esinemisel kuni võimaliku seadusemuudatuseni käituda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ilona Pastarus
Juhatuse liige